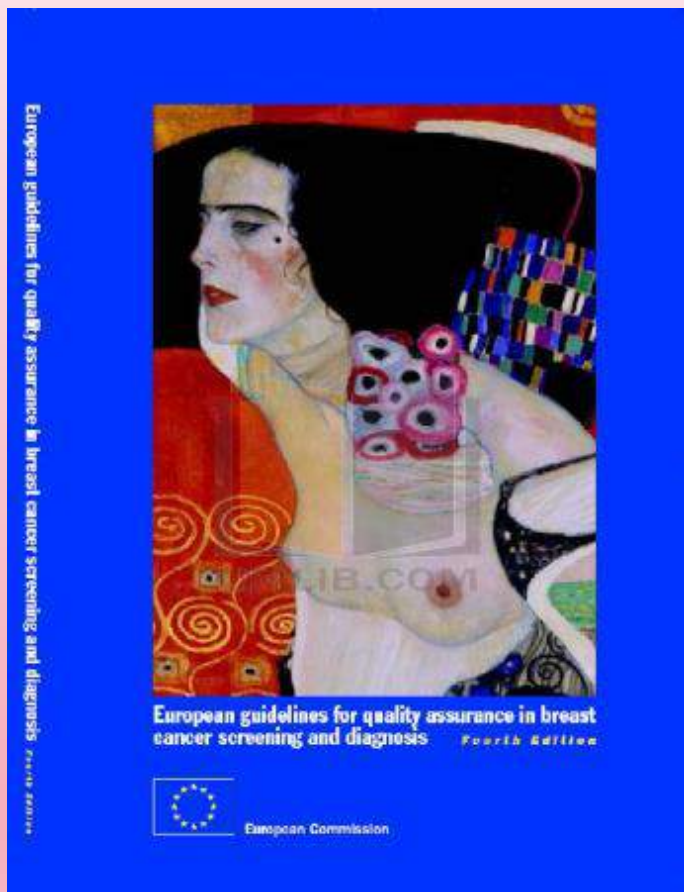

Nová doporučení EU v mamografickém screeningu (projekt ECIBC) a jejich reflexe v českých standardech, využití tomosyntézy (upgrade 2021)

Jan Daneš

Radiodiagnostická klinika 1. LF UK a VFN v Praze

Nová Doporučení EK o rakovině prsu (projekt ECIBC)

European Commission > EU Science Hub > ECIBC

European Commission Initiative on Breast Cancer

Improving quality of care and reducing inequality in Europe

<https://healthcare-quality.jrc.ec.europa.eu/>

Postup tvorby doporučení EK o rakovině prsu (projekt ECIBC)

Doporučení připravují a hlasují o nich strukturovaným způsobem členové **skupiny pro tvorbu doporučení (Guidelines Development Group, GDG)**, která zahrnuje zdravotnické pracovníky, epidemiology, odborníky na medicínu založenou na důkazech a tvorbu doporučení a pacientky. **Velmi přísně je posuzován konflikt zájmu každého člena** každoročně a ještě pro každé téma:

Dear Dr. Daneš,

Based on the evaluation of the attached DoI form, you **will be allowed to discuss but recused from voting** on PICOs 1b, 8ai, and 8aii during the September 16 and 17 meetings.

Please do not hesitate in contacting us with any questions you might have.

With kind regards,

The JRC Healthcare Quality Team.

Příklady doporučení EK v projektu ECIBC

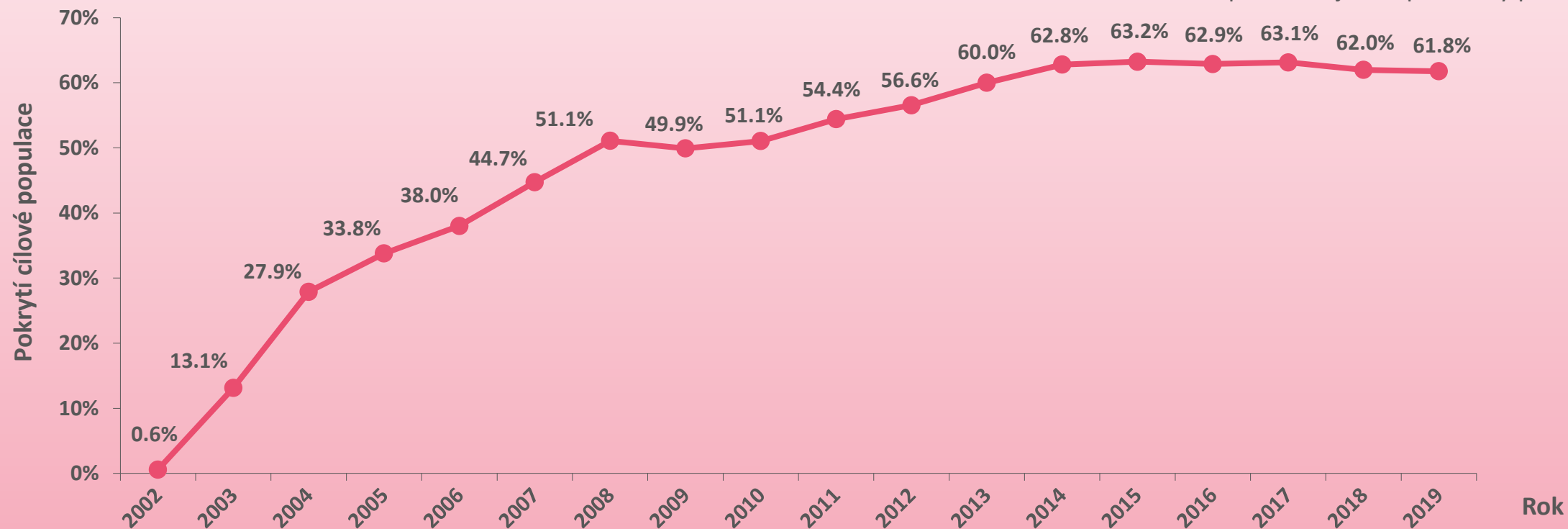
Zajištění účasti ve screeningu podle doporučení Evropské komise (ECIBC, GDG)

- Doporučeny dopisy všem v daném intervalu, jiný způsob zajištění účasti je považován za neefektivní (nezaručí vysokou účast) – upgrade předpokládá i elektronický způsob. V ČR používané posílání gynekologem nebo PLPD na dobrovolné bázi nevede k dostatečné účasti v daném intervalu (ani, když je doplněno dopisy po 3 letech)
- Doporučeny dopisy + ještě další opatření, zejména:
 - Potvrzení praktickým lékařem
 - Pozvání na danou dobu
 - Po dopisu následuje telefonát (sms, email) s připomenutím

Vývoj pokrytí mamografickým screeningem v ČR

věková skupina **45–69 let**, rok 2019: 1 768 287

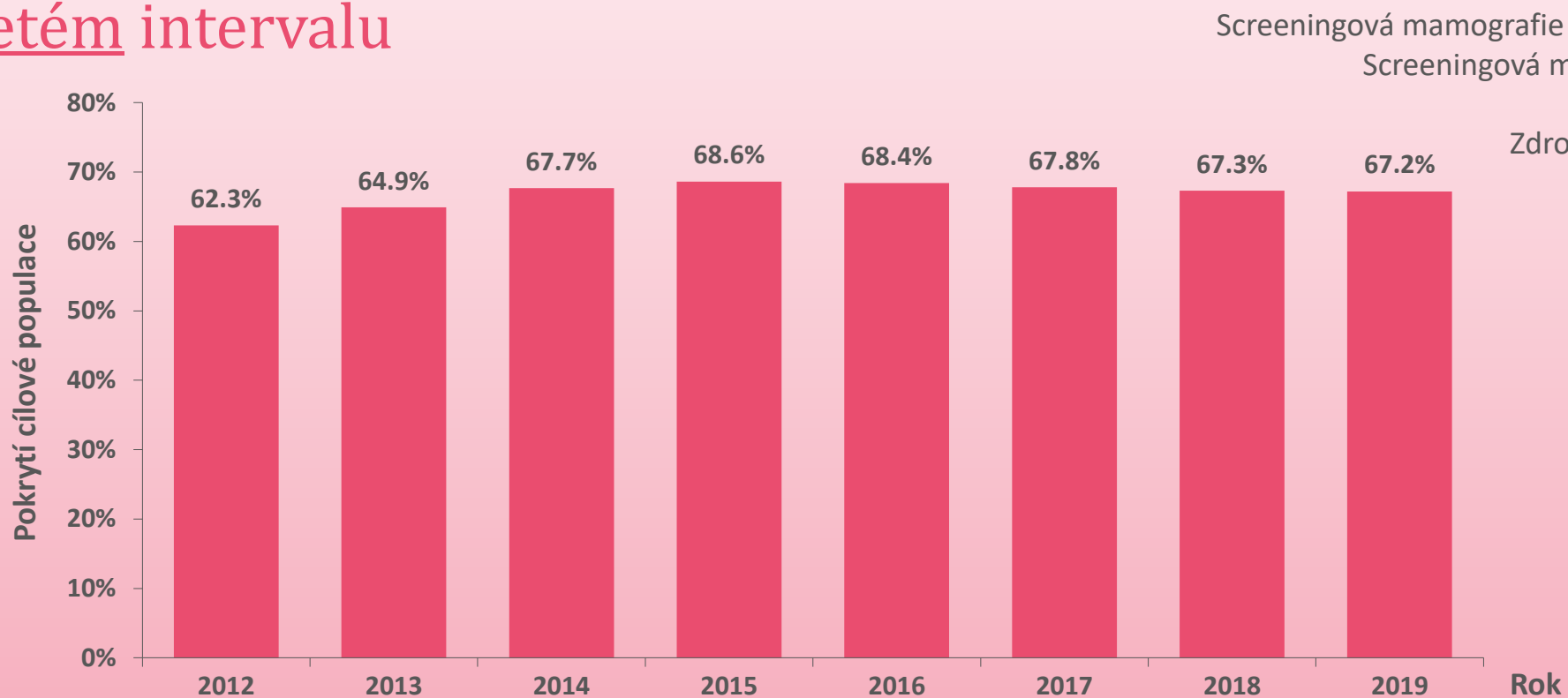
věk představuje věk pacientky při vyšetření

Zdroj dat: NRHZS, NSC/ÚZIS ČR

Od roku 2008 je screeningem pokryta přibližně polovina populace ve věku 45–69 let
V posledních letech se pokrytí stabilizovalo na hodnotě přes 60 %, v roce 2019 mírně pokleslo

Pokrytí cílové populace screeningem v letech 2012–2019 v tříletém intervalu

Údaj stanoví podíl žen v cílové populaci (1 768 287 žen v roce 2019), které podstoupily screeningovou mamografií během předchozích 3 let.
Výkon 89178 od roku 2013. Výkon 89221 v letech 2002–2014. Výkon 89223 od roku 2015.

**Pří úvaze delšího intervalu došlo k navýšení pokrytí na téměř 70 %.
Podíl vyšetřených žen v tříletém intervalu dosahuje 67,2 % v roce 2019.**

Věková skupina a interval podle doporučení Evropské komise (ECIBC)

- Věk 40 – 44: Doporučeno neimplementovat screening (kromě vysokého rizika)
- **Věk 45 – 49: Doporučen screening ve 2 letých intervalech** (podmíněné doporučení)
- **Věk 50 – 69: Doporučen screening ve 2 letých intervalech (silné doporučení)**
- **Věk 70 – 74: Doporučen screening ve 3 letých intervalech** (podmíněné doporučení)
- **Věk 74+:** neřešeno, screening bez zvaní

Screeningová metoda podle doporučení Evropské komise (ECIBC) - updated

English **EN**

Search

[European Commission](#) > [EU Science Hub](#) > [ECIBC](#) > [European breast cancer guidelines](#)

European guidelines on breast cancer screening and diagnosis

The guidelines present the latest evidence available in the form of recommendations and good practice statements intended to optimise patient care. These are developed starting from relevant 'healthcare questions' that below are grouped into main topics and presented in a question-and-answer format.

Breast cancer screening

Screening ages and frequencies

Use of tomosynthesis **UPDATED**

Women with high breast density **UPDATED**

Inviting and informing women about screening

Organising breast cancer screening programmes

Breast cancer diagnosis

Informing women about their results

Further assessment after the mammogram

Staging of breast cancer

Planning surgical treatment

Towards the treatment of invasive breast cancer

Screeningová metoda podle doporučení Evropské komise (ECIBC)

- **Digitální mamografie (2D mamografie, DM, FFDM)** nebo alternativa (ne současně)
- **Digitální tomosyntéza (DBT, 3D mamografie) se syntetizujícími obrazy**
 - **Nevýhody DBT:** vyšší náklady a dávka (podle techniky), nekompatibilita systémů a PACS, náklady a požadavky na úložiště dat, problémy s přenosem na dálku, neexistence jednotné kontroly kvality, delší doba hodnocení snímků
 - **Výhody DBT:** vyšší senzitivita u (velmi) denzních prsů

Screeningová metoda podle doporučení Evropské komise (ECIBC)

- **U asymptomatických žen s vysokou mamografickou hustotou prsu zjištěnou při předchozích screeningových vyšetřeních navrhuje ECIBC Guidelines Development Group (GDG) používat digitální tomosyntézu prsu (DBT) místo digitální mamografie (DM) v rámci organizovaného screeningového programu (podmínečné doporučení, velmi nízká evidence – jistota důkazů).**
 - Poznámka: Jistota důkazů je velmi nízká. Skupina vzala na vědomí, že podmíněné doporučení by umožnilo nepřejít na DBT v prostředích, kde mohou problémy (např. nedostupnost zdrojů) bránit realizaci doporučení, jak bylo navrženo.

<https://healthcare-quality.jrc.ec.europa.eu/european-breast-cancer-guidelines/dense-breast/DBT-or-DM>

Reflexe doručení Evropské komise (ECIBC) u nás

1. Využít ECIBC doporučení o diagnostice a screeningu **a modifikovat naše standardy péče, kde je účelné** (zejména „silná“ doporučení, např. zajištění účasti)
2. **Neměnit radikálně již fungující systémy a procesy**
3. **Nebyrokratizovat a nezdrazovat zbytečně procesy, kde není účelné** (osobně jsem skeptický k akreditaci nezávislými akreditačními subjekty, např. podle ISO) – byrokratické a odtržené od běžné praxe, nákladné - vyvádějící finanční prostředky mimo zdravotní péči
4. **Na straně MZ ČR deklarovat vůči EK a JRC připravenost adopce (modifikace) standardů v ČR**
5. **Zahájit přípravu změny NRS a Indikačních kritérií – mamografie s možným využitím tomosyntézy** – inicioval jsem minulý týden na MZ
6. Při realizaci investičních akcí + úhradách myslet na **možnou instalaci přístrojů pro DBT v budoucnosti** (5 let?)

Porovnání nákladů na provoz mamografického pracoviště s 2D a 3D mamografií (10 vyš./rok, 50% DBT, včetně servisu 10 let) 1. část

		2D	2D + 3D
1	Mamografický rtg přístroj <ul style="list-style-type: none"> • Předpokládaná životnost přístroje 10 let • Přístroj vybavený pro screeningová vyšetření (bez biopsie) • 3D mamograf vybavený funkcí pro tvorbu syntetického snímku (pro účely odeslání pomocí ePACS apod.) • Náklady na provoz a údržbu po dobu 10 let se zajištěním plné servisní smlouvy výrobce včetně náhradních dílů • Náklady včetně BTK, ZDS, el. revizí 	8.400.000 Kč	9.950.000 Kč
2	Datové úložiště a servery <ul style="list-style-type: none"> • Předpoklad obnovy datového úložiště v intervalu 5 let • Předpokládá se instalace hlavního a záložního serveru • Zahrnuje náklady na podporu datového úložiště • Předpoklad dvou datových úložišť se shodnou kapacitou – hlavní + záloha • V budoucnu lze uvažovat o přesunu do cloudu • Nárok na datové úložiště v případě 2D mamografie po dobu 10 let: 4 TB dat • Nárok na datové úložiště v případě 2D+3D mamografie po dobu 10 let: 80 TB dat (kapacity jsou kalkulovány při bezztrátové kompresi 2D a 3D snímků) • Pro účely kalkulace je použita cena datového pole střední třídy se SATA disky 	740.000 Kč	2.030.000 Kč

Se souhlasem Ing. Seidl - Fomei a.s.

Porovnání nákladů na provoz mamografického pracoviště s 2D a 3D mamografií (10 vyš./rok, 50% DBT, včetně servisu 10 let) – 2. část

		2D	2D + 3D
3	Aplikace PACS systému a diagnostický prohlížeč <ul style="list-style-type: none">• Předpokládá se řešení s hlavním a záložním PACS serverem a dvěma mamografickými stanicemi• Podpora PACS aplikace v režimu 5x8, včetně aktualizací systému• Mamografický prohlížeč pro tomosyntézu musí obsahovat speciální funkce pro práci s 3D obrazy – procházení jednotlivých řezů, případně změnu tloušťky řezu	1.250.000 Kč	1.720.000 Kč
4	Diagnostické monitory a hardware pracovních stanice <ul style="list-style-type: none">• Předpokládá se dvojice diagnostických monitorů s rozlišením 5 Mpix se speciální grafickou kartou• Předpokládá se nutnost výměny displejů v průběhu 10ti letého intervalu	970.000 Kč	970.000 Kč
5	ePACS uzel	279.000 Kč	279.000 Kč

Se souhlasem Ing. Seidl - Fomei a.s.

Děkuji za pozornost!

